HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

22 martie 2012*

„Directiva 2001/42/CE — Evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului — Noțiunea de planuri și programe «impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative» — Aplicabilitatea acestei directive în privința unei proceduri de abrogare totală sau parțială a unui plan de utilizare a terenurilor”

În cauza C-567/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Cour constitutionnelle (Belgia), prin decizia din 25 noiembrie 2010, primită de Curte la 3 decembrie 2010, în procedura

Inter-Environnement Bruxelles ASBL,

Pétitions-Patrimoine ASBL,

Atelier de Recherche et d’Action Urbaines ASBL

împotriva

Région de Bruxelles-Capitale,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, doamna A. Prechal, domnul L. Bay Larsen, doamna C. Toader (raportor) și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: doamna R. Șereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 27 octombrie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Inter-Environnement Bruxelles ASBL, Pétitions-Patrimoine ASBL și Atelier de Recherche et d’Action Urbaines ASBL, de J. Sambon, avocat;

— pentru guvernul belgian, de T. Materne, în calitate de agent, asistat de J. Sautois, avocate;

— pentru guvernul ceh, de M. Smolek și de D. Hadroušek, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: franceza.

— pentru guvernul Regatului Unit, de H. Walker, în calitate de agent;

— pentru Comisia Europeană, de P. Oliver și de A. Marghelis, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 17 noiembrie 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 2 litera (a) din Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, p. 30, Ediție specială, 15/vol. 7, p. 135).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Inter-Environnement Bruxelles ASBL, Pétitions-Patrimoine ASBL și Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL, asociații fără scop lucrativ de drept belgian, pe de o parte, și Région de Bruxelles-Capitale, pe de altă parte, având ca obiect o cerere de anulare a anumitor dispoziții din Ordonanța din 14 mai 2009 de modificare a Ordonanței din 13 mai 2004 privind ratificarea Codului bruxellez privind amenajarea teritoriului (code bruxellois de l'aménagement du territoire) (*Moniteur belge* din 27 mai 2009, p. 38913, denumită în continuare „Ordonanța din 2009").

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2001/42

3 Obiectivele Directivei 2001/42 rezultă în special din articolul 1 din aceasta, potrivit căruia:

„Obiectivul [acestei] directive este să asigure un înalt nivel de protecție a mediului și să contribuie la integrarea considerațiilor privind mediul în elaborarea și adoptarea planurilor și programelor în vederea promovării dezvoltării durabile, asigurând că, în conformitate cu prezenta directivă, anumite planuri și programe care pot avea efecte semnificative asupra mediului fac obiectul unei evaluări ecologice."

4 Planurile și programele sunt definite la articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 după cum urmează:

„În sensul [acestei] directive:

(a) «planuri și programe» înseamnă planuri și programe, inclusiv cele cofinanțate de Comunitatea Europeană, precum și modificările lor:

— elaborate și/sau adoptate de o autoritate la nivel național, regional sau local sau elaborate de o autoritate în vederea adoptării, printr-o procedură legislativă, de către parlament sau guvern și

— impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative;".

5 Articolul 3 din Directiva 2001/42, care definește domeniul de aplicare al acesteia, prevede:

„(1) O evaluare ecologică, în conformitate cu articolele 4-9, se realizează pentru planurile și programele prevăzute la alineatele (2)-(4) care pot avea efecte semnificative asupra mediului.

(2) Sub rezerva alineatului (3), o evaluare ecologică se realizează pentru toate planurile și programele:

(a) care sunt elaborate pentru agricultură, silvicultură, pescuit, energie, industrie, transport, gestionarea deșeurilor, gestionarea apei, telecomunicații, turism, planificare urbană și rurală sau utilizarea terenului și care definesc cadrul în care punerea în aplicare a proiectelor enumerate în anexele I și II la Directiva 85/337/CEE va putea fi autorizată în viitor;

(b) pentru care, având în vedere efectele probabile asupra împrejurimilor, este necesară o evaluare ecologică în temeiul articolelor 6 și 7 din Directiva 92/43/CEE.

(3) Planurile și programele prevăzute la alineatul (2) care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local și modificări minore ale planurilor și programelor menționate la alineatul (2) necesită o evaluare ecologică numai în cazul în care statele membre stabilesc că pot avea efecte semnificative asupra mediului.

(4) Statele membre determină dacă planurile și programele, altele decât cele prevăzute la alineatul (2), care definesc cadrul în care punerea în aplicare a proiectelor poate fi autorizată în viitor, [...] pot avea efecte semnificative asupra mediului.

(5) Statele membre stabilesc dacă planurile sau programele prevăzute la alineatele (3) și (4) pot avea efecte semnificative asupra mediului fie printr-o examinare a fiecărui caz, fie prin specificarea tipurilor de planuri și programe, fie prin ambele abordări. În acest scop, statele membre țin seama în toate cazurile de criteriile specifice descrise în anexa II, pentru a se asigura că planurile și programele care pot avea efecte semnificative asupra mediului sunt cuprinse în prezenta directivă.

[...]”

6 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2001/42:

„Atunci când evaluarea mediului este necesară în conformitate cu articolul 3 alineatul (1), se elaborează un raport de mediu în care sunt identificate, descrise și evaluate efectele probabile importante asupra mediului ale aplicării planului sau programului și alternative rezonabile, ținând seama de obiectivele și domeniul de aplicare geografic al planului sau programului. Informațiile necesare în acest scop sunt enumerate în anexa I.”

7 Anexa I la această directivă, care cuprinde „Informațiile menționate la articolul 5 alineatul (1)”, în scopul elaborării raportului de mediu, are următorul cuprins:

„Informațiile care trebuie furnizate în temeiul articolului 5 alineatul (1), sub rezerva alineatelor (2) și (3) din articolul menționat, sunt următoarele:

[...]

(b) aspecte relevante ale situației ecologice și evoluția sa probabilă fără punerea în aplicare a planului sau programului;

[...]”

Dreptul național

8 Articolul 13 din Codul bruxellez privind amenajarea teritoriului, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța din 2009 (denumit în continuare „CoBAT”), care menționează diferitele categorii de planuri avute în vedere pentru Région de Bruxelles-Capitale (Regiunea Bruxelles-Capitală), prevede:

„Dezvoltarea Regiunii [...] este concepută, iar amenajarea teritoriului acesteia este stabilită prin următoarele planuri:

1. planul regional de dezvoltare;

2. planul regional de utilizare a terenului;

3. planurile locale de dezvoltare;

4. planul specific de utilizare a terenului[, denumit în continuare «PSUT»].”

9 În ceea ce privește adoptarea PSUT, articolul 40 din CoBAT prevede:

„Fiecare comună din regiune adoptă, fie din proprie inițiativă, fie în termenul impus de guvern, [PSUT-uri].”

10 În ceea ce privește abrogarea acestor planuri, articolul 58 din CoBAT prevede:

„Consiliul local poate, fie din proprie inițiativă, fie în urma unei cereri formulate potrivit dispozițiilor articolului 51, să hotărască abrogarea unui [PSUT] pentru întregul perimetru al acestuia sau pentru o parte a perimetrului în cauză.

Guvernul poate, în condițiile prevăzute la articolul 54 și prin decret motivat, să decidă abrogarea totală sau parțială a unui [PSUT].

Într-un astfel de caz, acesta invită consiliul local să procedeze în acest sens potrivit prezentei secțiuni și stabilește termenele în care consiliul local trebuie să îi prezinte spre aprobare decizia de abrogare a [PSUT], de punere în dezbatere publică și de transmitere a dosarului complet pentru aprobarea deciziei de abrogare potrivit articolului 61.

În cazul în care consiliul local respinge invitația guvernului sau nu respectă termenele care îi sunt impuse, guvernul poate acționa în locul acestuia în vederea abrogării [PSUT], potrivit procedurii prevăzute în prezenta secțiune.”

11 În plus, articolul 59 din CoBAT prevede:

„Consiliul local adoptă un proiect de decizie de abrogare a unui [PSUT], însoțit de un plan al perimetrului vizat în cazul abrogării parțiale și de un raport care justifică abrogarea [PSUT-ului] în locul modificării acestuia, și o supune unei dezbateri publice. În cazul prevăzut la articolul 58 ultimul paragraf, raportul menționat anterior este întocmit de guvern.

Aceasta este anunțată atât prin afișe, cât și printr-un anunț publicat în *Moniteur belge* și în cel puțin trei ziare de limbă franceză și trei ziare de limbă olandeză difuzate în regiune, potrivit procedurilor stabilite de guvern.

Dezbaterea publică durează 30 de zile. Contestațiile și observațiile se adresează collège des bourgmestre et échevins (Colegiul primarului și consilierilor locali) în acest termen și se anexează la procesul-verbal de încheiere a dezbaterii. Acesta este întocmit de collège des bourgmestre et échevins în termen de 15 zile de la expirarea termenului prevăzut pentru dezbaterea publică."

Acțiunea principală și întrebările preliminare

12 Astfel cum rezultă din cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare, în acțiunea prin care urmăresc anularea anumitor dispoziții din Ordonanța din 2009, reclamantele din acțiunea principală au invocat în fața Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) un motiv unic, întemeiat pe incompatibilitatea articolelor 58 și 59 din CoBAT cu Directiva 2001/42, întrucât acestea nu prevăd elaborarea unui raport de mediu pentru abrogarea totală sau parțială a unui PSUT.

13 În ceea ce privește procedura de abrogare, reclamantele din acțiunea principală au susținut în fața instanței naționale că, chiar dacă articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 nu privește în mod formal decât adoptarea și modificarea unor planuri de amenajare a terenurilor, pentru a-și păstra efectul util, această directivă trebuie interpretată ca fiind de asemenea aplicabilă în privința abrogării acestor planuri. În speță, abrogarea unui PSUT ar schimba contextul în care sunt eliberate certificatele de urbanism și ar putea să modifice cadrul autorizațiilor eliberate pentru proiectele viitoare.

14 În plus, reclamantele din acțiunea principală au arătat că „planurile și programele", în sensul articolului 2 litera (a) din directiva menționată, sunt în general cele prevăzute de actele cu putere de lege sau de normele administrative naționale, nu doar cele care trebuie să fie în mod obligatoriu adoptate în temeiul acestor dispoziții. Acestea apreciază că nu ar fi în conformitate cu finalitatea și cu efectul util al Directivei 2001/42 să se excludă din domeniul de aplicare al acesteia un act de abrogare, a cărui adoptare, deși facultativă, a avut loc.

15 În schimb, potrivit Région de Bruxelles-Capitale, după abrogarea sa, un plan de amenajare a terenurilor nu mai definește ca atare cadrul normativ în care punerea în aplicare a proiectelor ar putea fi autorizată pentru teritoriul în cauză. În special, în urma unei abrogări, PSUT-ul nu ar mai putea fi calificat drept plan elaborat pentru sectorul amenajării teritoriului urban și rural în sensul Directivei 2001/42. În plus, potrivit articolului 2 litera (a) din directivă, aceasta nu ar fi aplicabilă actelor de abrogare, care sunt, în principiu, facultative.

16 Instanța de trimitere constată că dispozițiile referitoare la procedura de elaborare a PSUT-urilor, care prevăd organizarea unei dezbateri publice, consultarea mai multor autorități și organisme, precum și elaborarea unui raport de mediu, nu se aplică în privința procedurii de abrogare a acelorași planuri.

17 Constatând în același timp că articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 nu se referă la abrogarea planurilor, instanța menționată subliniază că din articolul 3 alineatul (2) litera (a) din această directivă rezultă totuși că o evaluare ecologică trebuie realizată nu numai pentru actele naționale prin care se stabilesc normele privind amenajarea teritoriului, ci și pentru cele care definesc cadrul în care punerea în aplicare a unor proiecte va putea fi autorizată în viitor. Prin urmare, un act al guvernului Région de Bruxelles-Capitale care se integrează într-un ansamblu de planuri de amenajare ar trebui supus acestei proceduri inclusiv atunci când acesta are ca obiect unic abrogarea planurilor.

18 În plus, instanța de trimitere arată că din lucrările pregătitoare ale Directivei 2001/42 reiese că articolul 2 litera (a) a doua liniuță din aceasta prevede aplicarea acestei directive numai în privința planurilor și programelor impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative. În speță, articolul 40 din CoBAT ar părea să impună adoptarea unui PSUT pentru fiecare comună din Région de Bruxelles-Capitale. Cu toate acestea, între părțile din acțiunea principală ar exista o divergență de opinii în această privință. În plus, instanța de trimitere subliniază că, în anumite cazuri, autoritatea locală poate refuza să elaboreze un PSUT.

19 Având în vedere divergențele astfel invocate în interpretarea Directivei 2001/42, Cour constitutionnelle a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Definiția «planurilor și programelor» prevăzută la articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 [...] trebuie interpretată ca excluzând din domeniul de aplicare al directivei menționate o procedură de abrogare totală sau parțială a unui plan precum cea aplicabilă în ceea ce privește un [PSUT], reglementată de articolele 58-63 din [CoBAT]?

2) Cuvântul «impuse» care figurează la articolul 2 litera (a) din aceeași directivă trebuie înțeles ca excluzând din definiția «planurilor și programelor» planurile care sunt prevăzute de acte cu putere de lege, dar a căror adoptare nu este obligatorie, precum [PSUT-urile] menționate la articolul 40 din [CoBAT]?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

20 Trebuie arătat, în prealabil, că obiectivul esențial al Directivei 2001/42, astfel cum reiese din articolul 1 din aceasta, constă în a supune planurile și programele care pot avea efecte semnificative asupra mediului, cu ocazia elaborării acestora și înainte de adoptarea lor, unei evaluări ecologice (a se vedea Hotărârea din 17 iunie 2010, Terre wallonne și Inter-Environnement Wallonie, C-105/09 și C-110/09, Rep., p. I-5611, punctul 32).

21 În ipoteza în care Directiva 2001/42 impune o asemenea evaluare ecologică, această directivă stabilește reguli minime privind elaborarea raportului referitor la efectele asupra mediului, punerea în aplicare a procesului de consultare, luarea în considerare a rezultatelor evaluării ecologice, precum și comunicarea de informații privind decizia adoptată la finalizarea evaluării (Hotărârea Terre wallonne și Inter-Environnement Wallonie, citată anterior, punctul 33).

22 Articolul 2 din Directiva 2001/42, care cuprinde definițiile la care se referă aceasta, prevede că directiva se aplică planurilor și programelor care sunt impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative și care sunt elaborate și/sau adoptate de o autoritate la nivel național, regional sau local în vederea adoptării lor, printr-o procedură legislativă, de parlament sau de guvern, precum și la modificările acestora.

23 Instanța de trimitere solicită Curții să interpreteze articolul 2 litera (a) din directiva menționată în ceea ce privește atât noțiunea de act de abrogare (prima întrebare), cât și noțiunea de planuri și programe „impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative” (a doua întrebare).

Cu privire la a doua întrebare

24 Prin intermediul celei de a doua întrebări, care trebuie examinată în primul rând, întrucât privește însăși noțiunea de planuri și programe, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă condiția prevăzută la articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42, potrivit căreia planurile și programele la care se referă această dispoziție sunt cele „impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative”, trebuie interpretată în sensul că aceasta este aplicabilă unor planuri și unor programe, precum planurile de amenajare a terenurilor în cauză în acțiunea principală, care sunt prevăzute de legislația națională, dar a căror adoptare de către autoritatea competentă nu ar fi obligatorie.

25 Potrivit reclamantelor din acțiunea principală, o simplă interpretare literală a acestei dispoziții, care ar exclude din domeniul de aplicare al Directivei 2001/42 planurile și programele care sunt prevăzute doar în acte cu putere de lege sau acte administrative, ar presupune riscul dublu de a nu supune procedurii de evaluare planuri de amenajare a terenurilor care produc în mod normal efecte

importante asupra teritoriului în cauză și de a nu asigura o aplicare uniformă a directivei menționate în diferitele sisteme juridice ale statelor membre, având în vedere diferențele existente în formularea normelor naționale în domeniu.

26 Guvernele belgian, ceh și guvernul Regatului Unit consideră, în schimb, că nu numai din textul articolului 2 litera (a) din Directiva 2001/42, ci și din lucrările pregătitoare ale acestei directive rezultă că legiuitorul Uniunii nu a dorit să supună procedurii de evaluare a efectelor asupra mediului, stabilită prin această directivă, actele administrative și cu putere de lege care nu sunt impuse prin norme de drept.

27 Comisia Europeană consideră că, din moment ce o autoritate este supusă unei obligații legale de a elabora sau de a adopta un plan sau un program, criteriul de „exigibilitate", în sensul articolului 2 litera (a) menționat, este îndeplinit. Or, acesta ar fi *a priori* cazul planurilor care trebuie adoptate de Région de Bruxelles-Capitale.

28 Trebuie să se considere că o interpretare care ar conduce la excluderea din domeniul de aplicare al Directivei 2001/42 a tuturor planurilor și programelor, în special a celor care privesc amenajarea terenurilor, a căror adoptare este, în diferitele sisteme naționale de drept, reglementată de norme de drept, numai pentru motivul că o astfel de adoptare nu ar avea în toate împrejurările un caracter obligatoriu, nu poate fi reținută.

29 Astfel, interpretarea articolului 2 litera (a) din Directiva 2001/42, invocată de guvernele menționate, ar avea drept consecință restrângerea în mod considerabil a întinderii controlului efectelor pe care le au asupra mediului planurile și programele care privesc amenajarea teritoriului statelor membre, instituit prin această directivă.

30 În consecință, o astfel de interpretare a articolului 2 litera (a) din Directiva 2001/42, prin limitarea semnificativă a domeniului de aplicare al acesteia, ar aduce atingere, în parte, efectului util al directivei menționate, având în vedere finalitatea ei, care constă în garantarea unui înalt nivel de protecție a mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 septembrie 2011, Valčiukienė și alții, C-295/10, Rep., p. I-8819, punctul 42). Prin urmare, această interpretare ar fi contrară obiectivului aceleiași directive, care constă în instituirea unei proceduri de control în ceea ce privește actele care pot avea efecte semnificative asupra mediului, care definesc criteriile și modalitățile de amenajare a terenurilor și care privesc în mod normal mai multe proiecte a căror punere în aplicare este supusă respectării normelor și procedurilor prevăzute de aceste acte.

31 Rezultă că trebuie considerate „impuse", în sensul și în scopul aplicării Directivei 2001/42 și, prin urmare, supuse evaluării efectelor lor asupra mediului în condițiile prevăzute de directivă, planurile și programele a căror adoptare este reglementată de acte cu putere de lege sau de norme administrative naționale, care stabilesc autoritățile competente pentru a le adopta, precum și procedura de elaborare a acestora.

32 Din ceea ce precedă reiese că trebuie să se răspundă la a doua întrebare că noțiunea de planuri și programe „impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative" prevăzută la articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 trebuie interpretată în sensul că aceasta se referă inclusiv la planurile specifice de amenajare a terenurilor, precum cel prevăzut de reglementarea națională în cauză în acțiunea principală.

Cu privire la prima întrebare

33 Prin intermediul primei întrebări, Cour constitutionnelle solicită să se stabilească dacă abrogarea totală sau parțială a unui plan sau a unui program care intră sub incidența Directivei 2001/42 trebuie supusă unei evaluări ecologice, în sensul articolului 3 din această directivă.

34 Reclamantele din acțiunea principală și Comisia subliniază că abrogarea unui plan de utilizare a terenurilor produce efecte materiale și juridice, astfel încât aceasta trebuie considerată o modificare a planului menționat care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2001/42.

35 Guvernele belgian și ceh consideră, în schimb, că directiva menționată nu se aplică în privința abrogării unui plan, întrucât, pe de o parte, aceasta nu privește decât actele de modificare și, pe de altă parte, abrogarea nu implică nicio stabilire a cadrului juridic în care se încadrează proiectele de amenajare a terenului care urmează a fi realizate. Guvernul Regatului Unit subscrie la aceste observații numai în ceea ce privește actele de abrogare totală.

36 În această privință, trebuie, mai întâi, să se constate, astfel cum a procedat instanța de trimitere, că Directiva 2001/42 se referă în mod explicit nu la actele de abrogare, ci exclusiv la actele de modificare a unor planuri și programe.

37 Cu toate acestea, având în vedere finalitatea Directivei 2001/42, care constă în garantarea unui înalt nivel de protecție a mediului, dispozițiile care delimitează domeniul de aplicare al acestei directive, și în special cele care cuprind definițiile actelor avute în vedere de aceasta, trebuie interpretate în mod extensiv.

38 În această privință, nu este exclus ca abrogarea, parțială sau totală, a unui plan sau a unui program să poată avea efecte semnificative asupra mediului, întrucât aceasta poate implica o modificare a planificării avute în vedere pentru teritoriile în cauză.

39 Astfel, un act de abrogare poate produce efecte semnificative asupra mediului, întrucât, după cum au arătat, pe de o parte, Comisia și, pe de altă parte, avocatul general la punctele 40 și 41 din concluziile prezentate, un astfel de act implică în mod necesar o modificare a cadrului juridic de referință și, în consecință, alterează efectele asupra mediului care fuseseră eventual evaluate potrivit procedurii prevăzute de Directiva 2001/42.

40 În această privință, trebuie amintit că, atunci când elaborează un raport de mediu în sensul articolului 5 alineatul (1) din această directivă, statele membre trebuie să ia în considerare, printre altele, informațiile privind „aspectele relevante ale situației ecologice și evoluția sa probabilă fără punerea în aplicare a planului sau programului”, în sensul anexei I litera (b) din directiva menționată. Prin urmare, în măsura în care abrogarea unui plan sau a unui program poate modifica situația ecologică examinată la adoptarea actului care trebuie abrogat, aceasta trebuie luată în considerare în vederea unui control al eventualelor sale efecte ulterioare asupra mediului.

41 Rezultă că, având în vedere caracteristicile și efectele actelor de abrogare ale planului sau ale programului menționat, ar fi contrar obiectivelor urmărite de legiuitorul Uniunii și ar fi de natură să aducă atingere, în parte, efectului util al Directivei 2001/42 ca aceste acte să fie considerate excluse din domeniul de aplicare al directivei.

42 În schimb, trebuie să se sublinieze că, în principiu, situația este diferită dacă actul abrogat se încadrează într-o ierarhie de acte de amenajare a teritoriului, din moment ce aceste acte prevăd norme de ocupare a terenului suficient de precise, au făcut ele însele obiectul unei evaluări a efectelor pe care le au asupra mediului și se poate considera în mod rezonabil că interesele pe care Directiva 2001/42 urmărește să le protejeze au fost suficient luate în considerare în acest cadru.

43 Din considerațiile anterioare rezultă că trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că o procedură de abrogare totală sau parțială a unui plan de utilizare a terenurilor, precum cea prevăzută la articolele 58-63 din CoBAT, intră, în principiu, în domeniul de aplicare al acestei directive, astfel încât este supusă normelor privind evaluarea efectelor asupra mediului prevăzute de directiva menționată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

44 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Noțiunea de planuri și programe „impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative” prevăzută la articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului trebuie interpretată în sensul că aceasta se referă inclusiv la planurile specifice de amenajare a terenurilor, precum cel prevăzut de reglementarea națională în cauză în acțiunea principală.**

2) **Articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că o procedură de abrogare totală sau parțială a unui plan de utilizare a terenurilor, precum cea prevăzută la articolele 58-63 din Codul bruxellez privind amenajarea teritoriului, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța din 14 mai 2009, intră, în principiu, în domeniul de aplicare al acestei directive, astfel încât este supusă normelor privind evaluarea efectelor asupra mediului prevăzute de directiva menționată.**

Semnături